ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΗΤΑΝ ΤΟΝ ΠΑΛΗΟ ΚΑΙΡΟ...

(Τοῦ ΖΑΝ ΡΙΣΠΕΝ)

Ἤταν τὸν παληὸ καιρὸ τρεῖς μικρούληδες ζητιάνοι
Ποὺ δὲν εἶχαν εἰς τὸν κόσμο οὔτε μάνα, οὔτε πατέρα
Στὸ σκοπὸ τοῦ Ντὲ Προφούντις θὰ σᾶς τραγουδήσω τώρα
Τὴ φτωχή τους ἱστορία...

Ἐδιψοῦσαν κι' ἐπεινοῦσαν καὶ δὲν πίνανε, δὲν τρῶγαν
Παρὰ μόνο στ' ὄνειρό τους, ὅταν τέλος μιὰ ἡμέρα
Φτάσαν μισοπεθαμένοι ἀπ' τὴν πεῖνα κι' ἀπ' τὴ δίψα
Κάτω σὲ μιὰ παραλία.

Κι' ὁ Ὠκεανὸς τοὺς εἶπε : —«Ἐδῶ πέρα θὰ τελειώση
Ἡ μεγάλη σας ἡ πεῖνα, φᾶτε, πιέτε, τραγουδῖστε
Κι' εὐθυμήσετε, παιδιά μου, σήμερα ἐγὼ κερνάω
Γιὰ νὰ πιῆτε στὴν ὑγειά μου !»

Καὶ οἱ τρεῖς οἱ πεινασμένοι ποὺ δὲν εἶχανε ποτέ τους
Παραλία ἰδωμένα, ἐθαυμάζαν τὰ ψωμάκια
Καὶ τὸ ἄφθονο νεράκι, ὅλα πιὸ ἄφθονα ἀκόμα
Κι' ἀπ' ὅ,τ' ἤταν στ' ὄνειρό τους.

Εἶχαν ἕτοιμο τραπέζι, δίχως ψάξιμο καὶ κόπο
Γιὰ νὰ πίνουν ὅσο θέλουν καὶ νὰ τρῶν ὅποτε θέλουν
Νᾶναι πάντα χορτασμένοι, νᾶχουν σ' ὅλη τὴ ζωή τους
Τὸ τραπέζι τους στρωμένο.

Μὰ ἀλλοίμονο ! τὰ φρέσκα καὶ τὰ ὥμορφα ψωμά-
(κια
Μὲ τὴ χρυσωμένη κόρα, ἤτανε τῆς παραλίας
Τὰ χαλίκια, ἀπ' τὸ χρυσάφι τῆς βραδυᾶς κιτρινι-
(σμένα

Καὶ τοὺς φαίνονταν ψωμάκια.

Καὶ τὸ καθαρὸ νεράκι, τὸ ἀτέλειωτο νεράκι
Ἤτανε γεμᾶτο ἁλμύρα τῆς θαλάσσης τῆς θλιμ-
(μένης...

Καὶ πεθάναν ἀπ' τὴν πεῖνα κι' ἀπ' τὴ δίψα οἱ
(τρεῖς ζητιάνοι

Οἱ δίχως μάνα καὶ πατέρα...

Εἶνε τοῦ παληοῦ καιροῦ ἡ θλιμμένη αὐτὴ ἱστορία
Ἕνα κῦμα μοῦ τὴν εἶπε, στὸ ρυθμὸ τοῦ Ντὲ
(Προφούντις

Ποὺ ἀκόμα ἡ παλίροια τοὺς τὴν τραγουδᾶ τὰ
(βράδυα

Ὅταν φέγγη τὸ φεγγάρι...

Μετάφρασις: Γ. ΑΥΜΣ.

τοῦ 906, ὁ αὐτοκράτωρ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ ὅλη τὴν Αὐλὴ καὶ τὴ Σύγκλητο, παρουσιάστηκε μπρὸς στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας, παρ' ὅλη τὴν ἀπαγόρευση τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐξακολουθοῦσε, σκεπτόμενος ὅτι ὁ Πατριάρχης δὲν θὰ τοῦ ἀπαγόρευε τὴν εἴσοδο, ἀφοῦ τὶς προηγούμενες ἡμέρες πολλὲς φορὲς τὸν εἶχε ἀφήσει νὰ μπῆ μέσα. Μὰ μόλις ἐπάτησε τὸ πόδι του στὸ κατῶφλι τῆς βασιλικῆς πύλης, βρέθηκε ἀντιμέτωπος στὸ Νικόλαο, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀπαγόρευσε τὴν εἴσοδο, δηλώνοντάς του συγχρόνως μὲ πονηρία ὅτι κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων θα τὸν ἄφηνε νὰ μπῆ μέσα. Ὁ Λέων ἔκρινε τότε φρόνιμο νὰ μὴ ἐπιμείνη καὶ νὰ δεχτῆ τὸν ἐξευτελισμὸ αὐτό, πρᾶγμα ποὺ ἔκανε τὸ Νικόλαο νὰ πάρη θάρρος.

Τὰ Θεοφάνεια πάλι ὁ αὐτοκράτωρ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ την Αὐλὴ καὶ τοὺς εὐγενεῖς, ἔφτασε μπρὸς στὴν Ἁγία Σοφία γιὰ νὰ παρακολουθήση τὴ λειτουργία. Γιὰ δεύτερη φορὰ τότε ὁ Νικόλαος βρέθηκε μπροστά του καὶ τοῦ ἀπαγόρευσε τὴν εἴσοδο, λέγοντάς του :

— Χωρὶς τὴ γενικὴ συγκατάθεσι τῶν Μητροπολιτῶν, δὲν μπορῶ νὰ σὲ δεχθῶ ἐδῶ μέσα. Καὶ ἂν θελήσης νὰ μπῆς διὰ τῆς βίας, ἐμεῖς θὰ βγοῦμε ἔξω...

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Πατριάρχης εἶχε προχωρήσει πολὺ καὶ γι' αὐτὸ ὁ Λέων τοῦ ἀπάντησε :

— Μοῦ φαίνεται, κύριε Πατριάρχη, πὼς κοροϊδεύεις τὴ Μεγαλειότητά μου... Γιατί τὸ κάνεις αὐτό ;... Μήπως ἐλπίζεις ὅτι ὁ ἐπαναστάτης Δούκας θὰ ξανάρθει ἀπὸ τὴ Συρία καί, ἔχοντας ἐμπιστοσύνη σ' αὐτόν, μὲ περιφρονεῖς ;

Ἀκούγοντας τὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴ ἀπάντησι, ὁ Πατριάρχης τὰ εἶχε χάσει καὶ δὲν ἤξερε πειὰ τί στάσι νὰ τηρήση... Δὲν ἐτολμοῦσε οὔτε νὰ προχωρήση, οὔτε νὰ ὀπισθοχωρήση... Ὁ Λέων, ἀπεναντίας, διατηροῦσε ὅλη του τὴν ψυχραιμία καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια. Ἐπειδὴ δὲ οἱ αὐλικοί του τὸν ἐπίεζαν νὰ μπῆ μέσα στὸ ναό, τοὺς ἐπέβαλε σιωπὴ καί, καταλαβαίνοντας πόσο μὲ τὴ στάσι του εἶχε ἐξευτελίσει καὶ ἐκμηδενίσει τὸν Πατριάρχη, ξαναγύρισε ἥσυχα στὸ παλάτι...

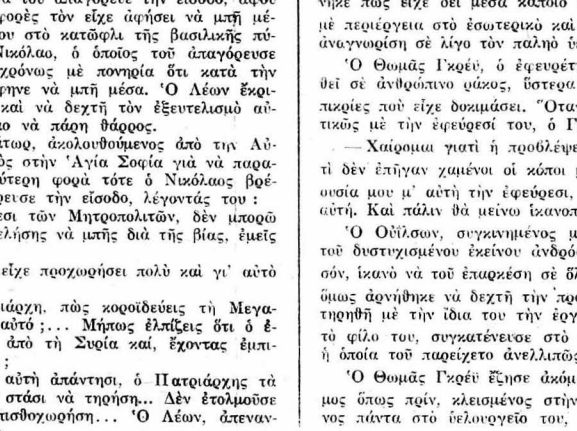

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ

Ὁ μεγάλος παραγνωρισμένος. Ὁ ἐφευρέτης τῆς ἀτμαμάξης. Τὸ ὄνειρο τοῦ Θωμᾶ Γκρέϋ. Ἡ ἀδιαφορία τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως. Ὅπου ἐπεμβαίνουν οἱ ἐπιχειρηματίαι. Οἱ πρῶτοι σιδηρόδρομοι. Καὶ ὅμως ὁ Γκρέϋ δυστυχεῖ !... Τὰ ὑπέροχα λόγια του. Ὅταν πλέον ἀπέθανε κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μαζὺ μὲ τοὺς μεγάλους παραγνωρισμένους ποὺ ἀναφέρονται στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρωτεύουσα ἴσως θέσι κατέχει ὁ Χριστόφορος Κολόμβος, πρέπει νὰ συμπεριληφθῆ ἀσφαλῶς καὶ ὁ ἐφευρέτης τῶν σιδηροδρόμων, ὁ Θωμᾶς Γκρέϋ.

Ὁ Γκρέϋ καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴ πόλι Λέϊντ, ὅπου ζοῦσε μὲ τὴν οἰκογένειά του ἐξασκῶντας τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὑελουργοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο κέρδιζε ἀρκετά.

Τὸ δαμόνιο ὅμως τῶν ἐφευρέσεων δὲν τὸν ἄφηνε ἥσυχο. Ὁ ἄσημος ὑελουργὸς τοῦ Λέϊντ εἶχε κατὰ νοῦ νὰ κατασκευάση μιὰ ἅμαξα ποὺ νὰ κινῆται μὲ τὸν ἀτμὸ καὶ ὄχι μὲ τὰ ἄλογα, ὅπως γινόταν ὡς τότε. Ἐμελέτησε λοιπὸν ὅλα τὰ σχετικὰ συγγράμματα, κατέγινε ἐπὶ μῆνες καὶ χρόνια σὲ διαφόρους μηχανικοὺς ὑπολογισμοὺς καὶ στὰ 1820 εἶχε ἕτοιμο πειὰ τὸ σχέδιο τῆς ἐφευρέσεώς του. Πεπεισμένος πλέον ὅτι θὰ τελείωναν τὰ βάσανά του, τὸ παρουσίασε σ' ἕνα συμπατριώτη του, ὀνόματι Οὔϊλσωνα, καὶ στὸν Γάλλο Οἰκονομολόγο Ὠσαβώ, μὲ τὴν παράκλησι νὰ τὸ μελετήσουν καὶ νὰ τὸ τυπώσουν.

— Ἡ ἐφεύρεσίς μου, τοὺς εἶπε, πρόκειται νὰ φέρη γενικὴ ἀναστάτωσι στὸν κόσμο καὶ νὰ γίνη σπουδαῖος παράγων πολιτισμοῦ.

Τὸ χειρόγραφο τοῦ Γκρέϋ ἐτυπώθηκε, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία του, καὶ ἕνα ἀντίτυπό του ἐστάλη στὸν προϋπουργὸ τῆς Ἀγγλίας, συνοδευόμενα καὶ ἀπὸ μιὰ ἐπεξηγηματικὴ ἐπιστολή.

Ἐκεῖνος ὅμως, ὅπως συμβαίνει πάντα σὲ παρόμοιες περιστάσεις, ἐθεώρησε καλὸ νὰ μὴν ἀπαντήση στὸν Γκρέϋ, ἴσως μάλιστα καὶ νὰ μὴν ἐδιάβασε καθόλου τὸ βιβλίο, στὸ ὁποῖο ὁ μεγαλοφυὴς ἐφευρέτης ἐξέθετε λεπτομερῶς τὴν ἀνακάλυψή του.

Ἂν ὅμως ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἀγγλίας ἔδειξε ἀδιαφορία πρὸς τὴ νέα ἐφεύρεσι, οἱ Ἄγγλοι ἐργοστασιάρχαι καὶ οἱ ἐπιχειρηματίαι κατενόησαν ἀμέσως τὴ σπουδαιότητά της καὶ σὲ λίγο ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Γκρέϋ ἐτέθη σ' ἐφαρμογή. Σιδηρόδρομοι μὲ ἀτμὸ κατεσκευάσθησαν καὶ ὁλόκληρη ἡ Ἀγγλία διεσχίζετο ἀπὸ αὐτούς.

Τὸ περίεργο ὅμως ἦταν ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ ἐφευρέτου παρέμενε ἐντελῶς ἄγνωστο καὶ ὅταν ὁ συμπατριώτης του Οὔϊλσων ἐπῆγε γιὰ κάποια ὑπόθεσί του στὴ μικρὴ Ἀγγλικὴ πόλι Ἔξετερ, ἐνῶ γυρνοῦσε στοὺς δρόμους σταμάτησε μπροστὰ σ' ἕνα ὑελουργεῖο, γιατὶ τοῦ φάνηκε πὼς εἶχε δεῖ μέσα κάποιο γνώριμό του πρόσωπο. Ἐπροχώρησε μὲ περιέργεια στὸ ἐσωτερικὸ καὶ μὲ μεγάλη δυσκολία κατώρθωσε νὰ ἀναγνωρίση σὲ λίγο τὸν παληὸ ὑελουργὸ τοῦ Λέϊντ.

Ὁ Θωμᾶς Γκρέϋ, ὁ ἐφευρέτης τοῦ σιδηροδρόμου, εἶχε μεταβληθεῖ σὲ ἀνθρώπινο ράκος, ὕστερα ἀπὸ τόσες ἀπογοητεύσεις καὶ τόσες πικρίες ποὺ εἶχε δοκιμάσει. Ὅταν ὅμως ὁ Οὔϊλσων τὸν ἐρώτησε σχετικῶς μὲ τὴν ἐφεύρεσί του, ὁ Γκρέϋ ἀπάντησε μὲ ἀξιοπρέπεια:

— Χαίρομαι γιατὶ ἡ προβλέψεις μου ἐπραγματοποιήθηκαν καὶ γιατὶ δὲν ἐπῆγαν χαμένοι οἱ κόποι μου. Ἂν ἐγὼ κατέστρεψα τὴν περιουσία μου μ' αὐτὴ τὴν ἐφεύρεσι, ἂς ὠφεληθοῦν τουλάχιστο ἄλλοι ἀπ' αὐτή. Καὶ πάλιν θὰ μείνω ἱκανοποιημένος.

Ὁ Οὔϊλσων, συγκινημένος μέχρι δακρύων γιὰ τὴ γενναιοψυχία τοῦ δυστυχισμένου ἐκείνου ἀνδρός, τοῦ προσέφερε ἕνα χρηματικὸ ποσόν, ἱκανὸ νὰ τοῦ ἐπαρκέση σὲ ὅλη του τὴ ζωή. Ὁ φτωχὸς ὑελουργὸς ὅμως ἀρνήθηκε νὰ δεχτῆ τὴν προσφορά, λέγοντας ὅτι μπορεῖ νὰ συντηρηθῆ μὲ τὴν ἴδια του τὴν ἐργασία. Γιὰ νὰ μὴ δυσαρεστήση ὅμως τὸ φίλο του, συγκατένευσε στὸ τέλος νὰ δεχτῆ μιὰ μικρὴ σύνταξι, ἡ ὁποία τοῦ παρείχετο ἀνελλιπῶς μέχρι τοῦ θανάτου του.

Ὁ Θωμᾶς Γκρέϋ ἔζησε ἀκόμα κάμποσα χρόνια, φτωχὸς καὶ ἄσημος ὅπως πρίν, κλεισμένος στὴν ἴδια ἐπαρχιακὴ πόλι καὶ ἐργαζόμενος πάντα στὸ ὑελουργεῖο του, ἐνῶ οἱ ἐπιχειρηματίαι τῆς Εὐρώπης ἐπλούτιζαν ἀπὸ τὴν ἐφεύρεσί του καὶ συνεσώρευαν διαρκῶς ἑκατομμύρια ἐπὶ ἑκατομμυρίων.

Ἡ μεγαλείτερη ὅμως εἰρωνία τῆς τύχης του ἦταν ὅτι μετὰ τὸ θάνατό του, ὁ ὁποῖος συνέβη κατὰ τὸ ἔτος 1852, ἡ γενέθλιός του πόλις, ποὺ τὸν ἀγνοοῦσε ὡς τότε ἐντελῶς, ἔσπευσε νὰ τοῦ ἀνεγείρη μεγαλοπρεπῆ ἀνδριάντα !...